

Správní řád v praxi OSPOD

Praha, 2. 12. 2014
Mgr. Daniel Hovorka

Realizováno v rámci projektu „Podpora standardizace výkonu SPO ve Středočeském kraji“

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Správní řád v praxi SPOD

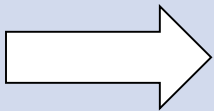
Struktura zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

- Část první – Úvodní ustanovení
- Část druhá – Obecná ustanovení o správním řízení
- Část třetí – Zvláštní ustanovení o správním řízení
- Část čtvrtá – Vyjádření, osvědčení a sdělení
- Část pátá – Veřejnoprávní smlouvy
- Část šestá – Opatření obecné povahy
- Část sedmá – Společná, přechodná a závěrečná ustanovení
- Část osmá – Účinnost

Správní řád v praxi SPOD

PŮSOBNOST SPRÁVNÍHO ŘÁDU - § 1:

- (1) *Tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "**správní orgán**").*
- (2) *Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.*

Bylo možné vypustit úpravu podpůrného použití správního řádu v ustanovení § 60 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (od 1. 1. 2013)

Správní řád v praxi SPOD

POUŽITÍ ÚPRAVY SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ V ČÁSTI DRUHÉ:

§ 154 a § 158 SŘ: Jestliže správní orgán vydává vyjádření, osvědčení, provádí ověření nebo činí sdělení, která se týkají dotčených osob, nebo provádí-li jiné úkony než jsou upraveny v části první, třetí, páté nebo šesté správního řádu, postupuje podle

- ustanovení části první (ZÁKLADNÍ ZÁSADY),
- obdobně podle těchto ustanovení části druhé: § 10 až § 16, § 19 až § 26, § 29 až § 31, § 33 až § 35, § 37, § 40, § 62, § 63,
- obdobně podle těchto ustanovení části třetí: § 134, § 137 a § 142 odst. 1 a 2;
- přiměřeně podle dalších ustanovení správního řádu, pokud jsou přítom potřebná.

Správní řád v praxi SPOD

POUŽITÍ ÚPRAVY SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ V ČÁSTI DRUHÉ:

Při jiných úkonech OSPOD, než je vedení správního řízení, se obdobně použijí zejména následující ustanovení části druhé SŘ:

§ 14 – Vyloučení úřední osoby z projednávání věci

§ 16 – Jednací jazyk

§ 19 až § 26 – Úprava doručování

§ 29 až § 31 – Procesní způsobilost, úkony PO, zákonné zastoupení

§ 33 až § 35 – Zastoupení na základě plné moci

§ 37 – Podání

§ 40 – Počítání času

§ 62, § 63 – Pořádková pokuta, vykázání z místa úkonu

Základní zásady činnosti správních orgánů (§ 2, § 3 SŘ)

- Zásada legality – § 2 odst. 1
- Zásada zákazu zneužití správního uvážení – § 2 odst. 2
- Zásada ochrany práv nabytých v dobré víře a zásada proporcionality (přiměřenosti) zásahů správních orgánů do takových práv při výkonu jejich působnosti – § 2 odst. 3
- Zásada ochrany veřejného zájmu (přijatá řešení musí být v souladu s veřejným zájmem), zásada nestranného postupu správního orgánu a Zásada legitimního očekávání – § 2 odst. 4
- Zásada materiální pravdy – § 3

Základní zásady činnosti správních orgánů (§ 4, § 5, § 6 SŘ)

- **Zásada veřejné správy jako služby – § 4 odst. 1**
- **Zásada poučovací povinnosti správního orgánu - § 4 odst. 2**
- **Zásada součinnosti správního orgánu s dotčenými osobami, zejména s účastníky řízení – § 4 odst. 3**
- **Zásada informační povinnosti správních orgánů - § 4 odst. 4**
- **Zásada preference smírného řešení rozporů – § 5**
- **Zásada rychlosti a hospodárnosti řízení (procesní ekonomie) a zásada povinné součinnosti správního orgánu s dotčenými osobami při opatřování podkladů pro rozhodnutí (ESLP) – § 6**

Základní zásady činnosti správních orgánů (§ 7, § 8 SŘ)

- Zásada rovnosti dotčených osob a povinnosti správního orgánu tuto zásadu garantovat – § 7
- Zásada rámcově jednotného postupu – § 8 odst.1
- Zásada „dobré správy“ - § 8 odst.1 a 2

Správní rozhodnutí podle § 12 ZSPOD

Rozhodnutí o uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc:

Věcná příslušnost – Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Místní příslušnost – Podle místa trvalého pobytu dítěte

Zahájení řízení – Výlučně z moci úřední

Povinné osoby – Rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu

3 skutkové podstaty pro uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc, pokud rodiče

a) *Rodiče nezajistili dítěti odbornou poradenskou pomoc, ačkoliv dítě takovou pomoc nezbytně potřebuje a obecní úřad obce s rozšířenou působností takovou pomoc předtím doporučil,*

Správní rozhodnutí podle § 12 ZSPOD

- b) rodiče nejsou schopni řešit problémy spojené s výchovou dítěte bez odborné poradenské pomoci, zejména při sporech o úpravě výchovy dítěte nebo úpravě styku s dítětem,*
- c) rodiče nevyužili možnosti odborné poradenské pomoci potřebné k překonání problémů rodiny a k odvrácení umístění dítěte do náhradní péče nebo nedbali na doporučení spolupracovat s pověřenými osobami, poskytovateli odborných poradenských služeb nebo mediátorem.*

Správní rozhodnutí podle § 12 ZSPOD

Povinné náležitosti oznámení o zahájení správního řízení z moci úřední podle § 46 odst. 1 SŘ, tj.

- označení správního orgánu,
- vymezení předmětu řízení,
- jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.

Zahájení správního řízení z moci úřední lze účastníkům oznámit

- písemným oznámením,
- ústním prohlášením.

Řízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy bylo oznámeno zahájení řízení prvnímu z účastníků.

Správní rozhodnutí podle § 12 ZSPOD

Podnět k zahájení řízení z moci úřední (§ 42 SŘ):

„Správní orgán je povinen přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední. Pokud o to ten, kdo podal podnět, požádá, je správní orgán povinen sdělit mu ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu. Sdělení správní orgán nezasílá, postupuje-li vůči tomu, kdo podal podnět, podle § 46 odst. 1 nebo § 47 odst. 1.“

Rozhodnutí o uložení výchovného opatření podle § 13 ZSPOD

Věcná příslušnost – Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Místní příslušnost – Podle místa trvalého pobytu dítěte

Zahájení řízení – Výlučně z moci úřední

Povinné osoby – Rodiče, děti, jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte nebo osoby mimo okruh rodiny

Obecné podmínky pro uložení výchovného opatření:

- 1. Uložení výchovného opatření vyžaduje zájem na řádné výchově dítěte.**
- 2. K nápravě nedostatků ve výchově dítěte nevedlo jejich předchozí projednání podle § 10 odst. 1 písm. b) až d) nebo uložení povinnosti podle § 12 odst. 1 ZSPOD.**

Rozhodnutí o uložení výchovného opatření podle § 13 ZSPOD

4 druhy výchovných opatření:

- a) **napomenutí dítěte, rodiče, jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte, popřípadě toho, kdo narušuje řádnou péči o dítě,**

- b) **stanovení dohledu nad dítětem a jeho provádění za součinnosti školy, popřípadě dalších institucí a osob, které působí zejména v místě bydliště nebo pracoviště dítěte,**

Rozhodnutí o uložení výchovného opatření podle § 13 ZSPOD

- c) uložení omezení dítěti, rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte, která brání působení škodlivých vlivů na výchovu dítěte, zejména zákaz určitých činností, návštěv určitých míst, akcí nebo zařízení nevhodných vzhledem k osobě dítěte a jeho vývoji, nebo
- d) uložení povinnosti dítěti, rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte povinnost využít odbornou poradenskou pomoc, účastnit se prvního setkání se zapsaným mediátorem v rozsahu 3 hodin nebo terapie.

Rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty podle § 53 odst. 5 ZSPOD

Věcná příslušnost – orgán sociálně-právní ochrany dětí, vůči kterému rodič porušil povinnost spolupráce

Místní příslušnost – podle sídla OSPOD, který je věcně příslušný

Zahájení řízení – výlučně z moci úřední

Povinné osoby – rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu

Lhůta pro vydání rozhodnutí – do 6 měsíců od porušení povinnosti

Výše pořádkové pokuty – nejvýše 20 000 Kč

Důvod pro uložení pořádkové pokuty – *porušení povinností rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte při spolupráci s OSPOD podle § 53 odst. 2 ZSPOD.*

Rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty podle § 53 odst. 5 ZSPOD

Ve výroku rozhodnutí je třeba určit

- lhůtu pro zaplacení pokuty,
- číslo účtu a variabilní symbol – pořádková pokuta je příjmem státního rozpočtu, proto je nutné uvést příjmový účet MPSV vedený u ČNB.

Pořádkovou pokutu podle § 53 odst. 5 ZSPOD je třeba odlišovat od pořádkové pokuty podle § 62 SŘ, u které

- jsou jiné důvody pro uložení pokuty,
- je jiný okruh povinných osob,
- platí jiný postup pro vydání rozhodnutí.

Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o nahlédnutí do spisové dokumentace podle § 55 odst. 6 ZSPOD

Věcná příslušnost – obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vede spisovou dokumentaci dítěte (spis Om nebo Nom)

Místní příslušnost – podle sídla OSPOD, který je věcně příslušný

Zahájení řízení – na základě žádosti o nahlédnutí do spisu

Účastník řízení – pouze žadatel (rodič, jiná osoba odpovědná za výchovu nebo jejich zmocněnec, osvojenec)

Lhůta pro vydání rozhodnutí – do 15 dnů od podání žádosti

Důvody zamítnutí žádosti:

1. rozpor se zájmem dítěte,
2. rozporu s rozhodnutím soudu o utajení osvojení,
3. nebezpečí zjištění totožnosti fyzické osoba, která upozornila OSPOD na ohrožení dítěte podle § 7.

Procesní práva účastníka řízení

Účastník řízení má zejména právo

- navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí nebo ve lhůtě stanovené v usnesení správního orgánu (§ 36 odst. 1),
- vyjádřit v řízení své stanovisko (§ 36 odst. 2),
- na informace o řízení od správního orgánu (§ 36 odst. 2)
- vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí, s výjimkou žadatele, jehož žádosti se v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí výslovně vzdal (§ 36 odst. 3),
- nahlížet do spisu (§ 38 odst. 1),
- činit si výpisy ze spisu (§ 38 odst. 4),

Procesní práva účastníka řízení

- žádat, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části (§ 38 odst. 4),
- být přiměřeně poučen o svých právech a povinnostech (§ 4 odst. 2),
- být s dostatečným předstihem vyrozuměn o úkonu, který bude správní orgán v řízení činit (§ 4 odst. 3),
- právo být přítomen při provádění dokazování nebo u jiného úkonu v řízení (§ 4 odst. 3, § 51 odst. 2),
- právo být vyrozuměn s pětidenním předstihem o konání ústního jednání a účastnit se ústního jednání (§ 49 odst. 1),
- udělit 1 zmocněnci plnou pro zastupování účastníka v řízení nebo při určitém úkonu v řízení (§ 33 odst. 1),
- podat odvolání proti rozhodnutí nebo usnesení, nestanoví-li zákon jinak (§ 81 odst. 1).

Procesní povinnosti účastníka řízení

Účastník řízení má zejména povinnost:

- označit důkazy na podporu svých tvrzení (§ 52),
- dostavit na předvolání ke správnímu orgánu (§ 59),
- nerušit pořádek při jednání nebo jiném úkonu správního orgánu (§ 62 odst. 1),
- předložit listinu potřebnou k provedení důkazu (§ 53 odst. 1),
- předložit věc nebo strpět její ohledání na místě (§ 54 odst. 1),
- dostavit se ke znalci za účelem vypracování znaleckého posudku (§ 56).